

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.5.23.
COM(2018) 419 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

**Ausztria 2018. évi nemzeti reformprogramjáról,
amelyben véleményezi Ausztria 2018. évi stabilitási programját**

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Ausztria 2018. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2018. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására²,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira³,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2017. november 22-én elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2018. évi európai szemeszterét. A Bizottság kellő figyelmet fordított az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérére. Az Európai Tanács 2018. március 22-én jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2017. november 22-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Ausztriát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott, amelyet az Európai Tanács 2018. március 22-én hagyott jóvá. A Tanács 2018. május 14-én elfogadta az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást (a továbbiakban: az euróövezetre vonatkozó ajánlás).

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² COM(2018) 419 final.

³ P8_TA(2018)0077 és P8_TA(2018)0078.

- (2) Mivel Ausztria pénzneme az euró, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Ausztriának gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euróövezet gazdaságpolitikájára vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi 1. és 2. ajánlás tükröz.
- (3) Az Ausztriára vonatkozó 2018. évi országjelentést⁴ 2018. március 7-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2017. július 11-én elfogadott országspecifikus ajánlások és az előző években Ausztriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései tekintetében Ausztria által elért eredményeket.
- (4) Ausztria 2018. április 25-én benyújtotta 2018. évi nemzeti reformprogramját és 2018. március 21-én benyújtotta 2018. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (5) A vonatkozó országspecifikus ajánlásokat figyelembe vették az európai strukturális és beruházási alapok 2014–2020 közötti időszakra szóló programozása során. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól, hogy vizsgálja felül partnerségi megállapodását és releváns programjait, és javasoljon azokhoz módosításokat. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést⁶.
- (6) Ausztria jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. A 2018. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási egyenleg a GDP 0,7 %-ának megfelelő 2017. évi hiányról 2022-re a GDP 0,4 %-ának megfelelő többletet fog mutatni. A program előrejelzése szerint a 2017-től kezdődően a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiányként meghatározott középtávú költségvetési cél 2019-ben teljesülni fog. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság-ráta a 2017-es 78,1 %-os értékéről 2022-re fokozatosan 62,2 %-ra csökken. Az említett költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2018 tekintetében optimista, az azt követő időszak tekintetében megalapozott. A középtávú költségvetési tervezésnél figyelembe vett fő kockázatok a 2020-tól tervezett diszkrecionális szakpolitikai intézkedések, mint például a személyi jövedelemadó bejelentett reformja, amelynek nettó költségvetési hatásait még nem ismertették teljeskörűen.
- (7) A stabilitási program szerint a kivételes menekültbeáramlás és a biztonsággal kapcsolatos intézkedések jelentős költségvetési hatást gyakorolnak, és a program megfelelően bemutatja ezen költségvetési többletkiadások mértékét és jellegét. A Bizottság szerint a kivételes menekültbeáramlással összefüggésben a figyelembe vehető többletkiadások mértéke 2017-ben a GDP 0,03 %-ának felelt meg, míg a

⁴ SWD(2018) 218 final.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁶ COM(2014) 494 final.

biztonsággal kapcsolatos intézkedésekkel összefüggésben többletkiadás nem merült fel. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések lehetőséget adnak e többletkiadások figyelembevételére, mivel a menekültek beáramlása és a terrorfenyegetettség olyan rendkívüli eseménynek számít, amely jelentős hatást gyakorol az osztrák államháztartásra, és a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való átmeneti eltérés engedélyezése nem veszélyeztetné a fenntarthatóságot. Ennek megfelelően, a menekültekkel kapcsolatos többletkiadásokat figyelembe véve csökkentették a középtávú költségvetési célhoz előírt 2017. évi kiigazítás mértékét.

- (8) A 2017. július 11-i tanácsi ajánlás szerint Ausztriának biztosítania kell, hogy a középtávú költségvetési céltól való eltérés 2018-ban a kivételes menekültbeáramlással és a biztonsági vonatkozású intézkedések költségvetési hatásához kapcsolódó engedményre korlátozódjon. Ez alapján a nettó elsődleges államháztartási kiadások nominális növekedési rátája 2018-ban legfeljebb 3,3 % lehet, ami azt jelenti, hogy a strukturális egyenlegnek a GDP 0,2 %-ának megfelelő mértékű romlása megengedett. A jóváhagyott engedményeket figyelembe véve a Bizottság 2018. tavaszi előrejelzése az elírt mértéktől való némi eltérés kockázatát mutatja 2018, illetve 2017 és 2018 együttese tekintetében.
- (9) A rendkívüli eseményekhez kapcsolódó, átmeneti eltérést megalapozó engedményt is figyelembe véve 2019-ben Ausztriának teljesítenie kell a középtávú költségvetési célját. Ez alapján a nettó elsődleges államháztartási kiadások nominális növekedési rátája legfeljebb 2,9 % lehet, ami azt jelenti, hogy a strukturális egyenleg a GDP 0,3 %-ának megfelelő mértékben javul. Változatlan szakpolitikát feltételezve a Bizottság 2018. tavaszi előrejelzése szerint a 2018-as és a 2019-es összesített eltérés miatt fennáll a kockázata annak, hogy Ausztria 2019-ben jelentősen eltér az előírt követelménytől. Ugyanakkor az előrejelzés szerint 2019-ben Ausztria a GDP 0,1 %-ának megfelelő mértékű távolságra lesz a középtávú költségvetési céljától. Emellett Ausztria várhatóan 2018-ban és 2019-ben is meg fog felelni az adósságszabálynak. Összességében a Tanács úgy véli, hogy Ausztriának készen kell állnia arra, hogy további intézkedéseket tegyen 2018-ban a megfelelés érdekében, valamint, hogy 2019-ben meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek való megfelelés biztosítása érdekében.
- (10) Az idősödésről szóló 2018. évi jelentés szerint a nyugdíjak, az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás kiadásainak előre jelzett növekedése közép- és hosszú távon közepes kockázatot jelent a költségvetési fenntarthatóságára nézve. Ausztriában a nyugdíjakra fordított közkiadások mértéke meghaladja az uniós átlagot (2016-ban a GDP 13,8 %-a szemben a 11,2 %-os átlaggal) és ez a mérték 2070-re várhatóan tovább (a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékben) növekszik (szemben a GDP -0,2 %-ának megfelelő átlaggal). Bár a közelmúltban végrehajtott reformok sikeresen ösztönözték a későbbi nyugdíjba vonulást, a nyugdíjjogosultságoknak a munkával töltött meghosszabbított életszakasz alatti további felhalmozódása nem javítja a hosszú távú fenntarthatóságot. A nőkre vonatkozó 60 éves kötelező nyugdíjkorhatár a legalacsonyabbak között van az Unióban. A nők kötelező nyugdíjkorhatára csak fokozatosan, 2024-től kezdődően változik, és csak 2033-tól lesz összehangolva a férfiakra vonatkozó kötelező nyugdíjkorhatárral. Összességében elmondható, hogy a kötelező nyugdíjkorhatár növelése és a korai nyugdíjba vonulás korlátozása hozzájárulna a nyugdíjak fenntarthatóságát a népességelöregedés által jellemezhető demográfiai környezetben.

- (11) Az egészségügyi közkiadások mértéke meghaladja az uniós átlagot (2016-ban a GDP 7 %-a szemben az átlag 6,8 %-kal) és várhatóan az uniós átlagot meghaladó (a GDP 1,3 %-ának megfelelő mértékben) fog nőni (szemben a GDP 0,9 %-ának megfelelő átlaggal), ami 2070-re az egészségügyi közkiadások mértékét a GDP 8,3 %-ára növelné. A tartós ápolás-gondozásra fordított kiadások az előrejelzések szerint 2070-re a GDP 1,9 %-áról 3,8 %-ára emelkednek. A kiadási plafon bevezetésével és a területi pénzügyi kiegyenlítésről szóló 2017. évi törvénnyel, továbbá az alapellátás megerősítésére, valamint a kórházi ágazatra való támaszkodás csökkentésére irányuló reformmal megkezdődött a fenntarthatósági kérdés kezelése. Az egészségbiztosító kirendeltségeinek tartósan magas száma azt jelzi, hogy további megtakarításokat lehetne elérni a kormányzás és az adminisztratív költségek terén. Emellett a közbeszerzések hatékonyságának növelése (pl. az uniós szintű pályáztatás, az ártól eltérő más odaítélési szempontok alkalmazása vagy a régiók tendereinek összevonása) révén javulva a minőség és a költséghatékonyság. A tartós ápolás-gondozás területén az olyan közelmúltbeli szakpolitikai intézkedések, mint például a tartós fekvőbeteg-ellátás finanszírozása céljából az érintett személyek magánvagyonra igénybevételenek megszüntetéséről hozott döntés, várhatóan növelni, és nem korlátozni fogja a kiadásokat.
- (12) A feladatorientált finanszírozás bevezetése, a kormányzati szintek közötti transzferek elosztásának egyszerűsítése és a szövetségi tartományokhoz rendelt saját bevételi forrás révén a területi pénzügyi kiegyenlítésről szóló 2017. évi törvény hozzájárult a különböző kormányzati szintek közötti költségvetési kapcsolatok egyszerűsítéséhez. A reformtörekvések ellenére azonban a költségvetési keret továbbra is átláthatatlan, és változatlanul jelentős egyensúlytalanságok vannak a kiadási és a bevételtermelési feladatkörök között, ami nem igazán ösztönzi a költségvetési fegyelmet a szubnacionális szinteken.
- (13) A 2016. évi adóreform ellenére a munka adóterhe továbbra is magas és idővel fokozatosan emelkedni fog, ha az adósávokat nem indexálják az inflációhoz. A magasabb keresetűek relatíve jobban jártak a reformmal, mint az alacsonyabb keresetűek, és az alacsony keresetűek adóterhe továbbra is magas. Az adóreform másrészt kedvezőbb volt a férfiak, mint a nők számára. A növekedés szempontjából kevésbé káros bevételi forrásokat – például a rendszeres ingatlanadókat – nem használják ki kellő mértékben, főként a nagyrészt elavult adóbázis miatt. Ausztriában alacsonyak a rendszeres ingatlanadókból származó bevételek, összegük a GDP 0,2 %-ának megfelelő mértékű, míg az uniós átlag a GDP 1,6 %-a. Az adóterhnek a munkáról a növekedés szempontjából kevésbé káros bevételi források felé történő áttérítése segíthet e probléma megoldásában.
- (14) A munkaerőpiac jól teljesít, ugyanakkor egyes csoportok (például a nők és a migráns háttérrel rendelkezők) számára továbbra is kihívásokat tartogat. Bár a nők foglalkoztatottsági rátája összességében magas, a teljes munkaidős foglalkoztatás tekintetében a munkaerőpiaci eredmények változatlanul inkább gyengék. A nők részmunkaidős foglalkoztatásának aránya – 2016-ban 47,9 % – továbbra is az egyik legmagasabb az Unióban (az uniós átlag 31,4 %). A formális gyermekgondozási struktúrákhoz való hozzáférést érintő problémák – melyek különösen a városi területeken kívül eső térségeket érintik – hozzájárulnak ehhez a jelenséghez. A részmunkaidős foglalkoztatásban részt vevő nők magas aránya – amely nagyrészt abból fakad, hogy a nők fizetés nélkül látnak el olyan fontos feladatokat, mint a gyermekgondozás vagy a rokonok ellátása – és az alacsonyabb órabérek miatt a nemek közötti bérkülönbség tartósan magas. Ez közvetlen hatást gyakorol a nők által

szerezhető nyugdíjjogosultságokra, ami pedig jelentős egyenlőtlenségeket eredményez a nemek között a nyugdíjak terén.

- (15) A hátrányos helyzetű diákok tanulási eredményei nem javultak. Továbbra is jelentős eltérés van a migráns háttérrel rendelkező és nem rendelkező diákok teljesítménye között. Egy 2016-ban elvégzett országos felmérés megerősítette, hogy a tanulók több mint 25 %-a nem rendelkezik alapszintű német nyelvtudással. Egy közelmúltbeli nemzetközi felmérés szintén megerősítette, hogy az alacsonyabb társadalmi-gazdasági vagy migráns háttérrel rendelkezők esetében egyre nagyobb a lemaradás az olvasási készség terén. A Nemzetközi tanulói teljesítménymérés (PISA) 2012-es és 2015-ös eredményeit összevetve megállapítható, hogy a gyengén teljesítők aránya mindhárom vizsgált területen, azaz a matematika, az olvasás és a természettudományok terén is nőtt. Az osztrák-születésű tanulók az első generációs migránsokat három évnyi iskolázottságnak megfelelő mértékkel felülteljesítik.
- (16) Jóllehet Ausztriában magas a termelékenység, a termelékenység növekedése érdekében az Ausztria által az elmúlt években tett jelentős erőfeszítések, például a kutatásba és fejlesztésbe való beruházás és a start-up vállalkozások működési környezetének javítása ellenére is csak visszafogott volt. A termelékenységnövekedést támogató többi mozgatórugó vállalkozások digitális átalakulásához, a vállalatok növekedéséhez és a szolgáltatási szektorban zajló versenyhez kapcsolódik. Ausztriában jelentős hozzáférési korlátok és korlátozó szabályok érvényesülnek az üzleti szolgáltatások és a szabályozott szakmák gyakorlása tekintetében. Ide tartoznak a részesedésekre vonatkozó egyes előírások, a fenntartott tevékenységek kiterjedt köre és az interdiszciplináris korlátozások⁷. A terhek csökkentésére irányuló további erőfeszítések és a kereskedelmi engedélyekről szóló osztrák szabályozás (*Gewerbeordnung*) tervezett értékelése fontos eszközök e kérdés kezelésében.
- (17) A szolgáltatási szektorban a verseny fokozása előmozdítaná a digitális technológiák és üzleti modellek terjesztése tekintetében különösen az osztrák mikro-, kis- és középvállalkozások körében jelentkező kihívások kezelését. E vállalkozások digitalizálása különösen fontos Ausztriában, mivel ezek alkotják az osztrák gazdaság gerincét. Kulcsfontosságúak az olyan kezdeményezések, mint a „KMU Digital” és az „AT:net”, csakúgy, mint a digitális ütemterv (Digital Roadmap Austria) végrehajtása. Kihívást jelent továbbá a vállalkozások, és különösen a rendkívül innovatív vállalkozások bővítése. A vállalkozások későbbi szakaszbeli – például kockázati tőke formájában történő – finanszírozása és a nyilvános tőkepiacokhoz való hozzáférés szűk keresztmetszetet jelentenek. A gyorsan növekvő vállalkozások alapvető fontosságúak az új technológiák és üzleti modellek – ideértve a digitális technológiákat is – terjesztésében, és így a termelékenység növelésében.
- (18) A 2018. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte az osztrák gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2018. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2018. évi stabilitási programot és a 2018. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Ausztriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak azoknak Ausztria fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági

⁷

Az e kérdések kezelésére vonatkozó ajánlásokat a Bizottság 2017. januárjában fogalmazta meg a COM(2016)820 és az SWD (2016)436 dokumentumban.

kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.

- (19) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a 2018. évi stabilitási programot, és arról alkotott véleményét⁸ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

AJÁNLJA, hogy Ausztria 2018-ban és 2019-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A rendkívüli események miatt engedélyezett átmeneti eltérés engedményét is figyelembe véve teljesítse a középtávú költségvetési célt 2019-ben. Biztosítsa az egészségügy, a tartós ápolás-gondozás és a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, többek között a kötelező nyugdíjkorhatár emelése és a korai nyugdíjba vonulás korlátozása útján. Tegye hatékonyabbá a közszolgáltatásokat, többek között a finanszírozási és kiadási feladatkörök összehangolása révén.
2. Az adótehernek a növekedés szempontjából kevésbé káros bevételi forrásokra való áthelyezésével csökkentse az adóéket, különösen az alacsony keresetűek tekintetében. Javítsa a nők munkaerőpiaci eredményeit. Javítsa a hátrányos helyzetű fiatalok és a migráns háttérrel rendelkezők alapkészségeit. A vállalkozások digitalizálásának és a vállalatok növekedésének ösztönzése, valamint a szolgáltatási szektor szabályozási akadályainak csökkentése révén támogassa a termelékenység növelését.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁸

Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.